

Z 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

4

APRIL
1965.
BEOGRAD

Izdavač:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Cara Uroša 54
Beograd

Odgovorni urednik
inž. Slavoljub Vitorović

Štampa:

BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD
Beograd

STANDARDIZACIJA

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

B E O G R A D

A P R I L — 1965.

S T R A N A 1 — 18

SADRŽAJ

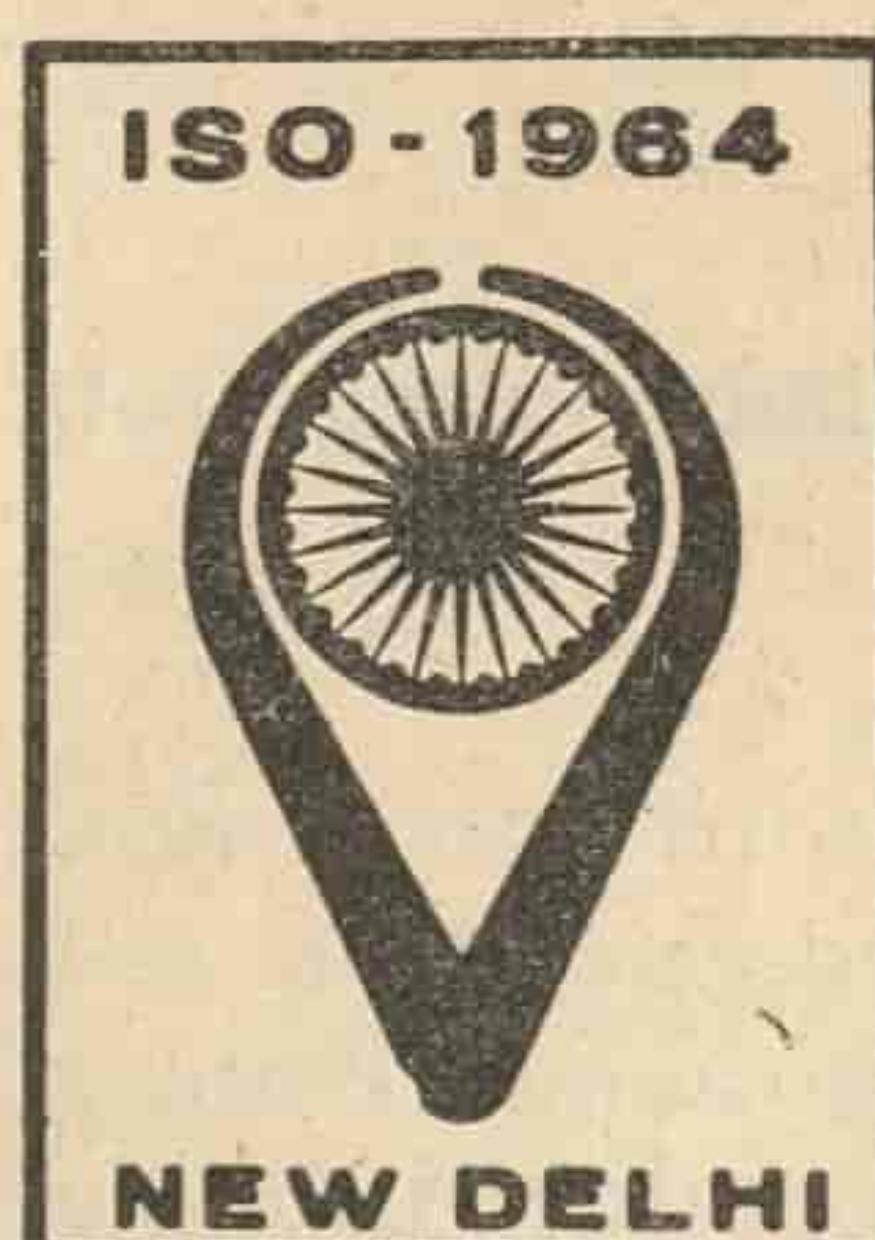
	<i>Strana</i>
<i>VI Generalna skupština ISO .....</i>	3
<i>Poruka dosadašnjeg predsednika ISO .....</i>	6
<i>Poruka novog predsednika ISO .....</i>	7
<i>Biografija novog predsednika ISO .....</i>	8
<i>Međunarodna standardizacija u oblasti aromatskih ugljovodonika .....</i>	9
<i>Povodom stavljanja na javnu diskusiju predloga standarda za tolerancije zupčanika .....</i>	10
<i>Anotacija predloga standarda o tolerancijama zupčanika .....</i>	11
<i>Predlog standarda: Sijalice za pomoćna svetla .....</i>	11
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti proizvodnje aromatskih ugljovodonika .....</i>	13
<i>Međunarodna Standardizacija: — primljena dokumentacija .....</i>	14
<i>— kalendar zasedanja .....</i>	15
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>	17

ISO VI GENERALNA SKUPŠTINA

I GRUPNA ZASEDANJA U NEW DELHI-u OD 8. DO 21. NOVEMBRA 1964. GODINE

Međunarodna organizacija za standardizaciju ISO saziva svake tri godine organizacije za standardizaciju celog sveta na jedno veliko zasedanje, koje je povezano sa Generalnom skupštinom ISO. U Londonu je 1946. godine izvršeno novo konstituisanje ISO, koji je zamenio predratnu organizaciju za standardizaciju ISA. 1949. godine održano je prvo svetsko zasedanje u Parizu, zatim 1952. godine u New Yorku, 1955. godine u Stockholmu, 1958. godine u Harrogateu, 1961. godine u Helsinkiu i u novembru 1964. godine u New Delhiu, u palati Vigyan Bhavan.

Na svečanom otvaranju generalnog zasedanja bili su prisutni visoki državni funkcioneri, naučnici i privrednici.

Na toj svečanosti održali su govore dr Zakir Husain, potpredsednik Indije i Shri T. N. Singh, ministar industrije i predsednik Indijske institucije za standarde — ISI.

Svečani prijem u ime Indijske vlade priredio je ministar industrije u palati Rashtrapati Bhavan 10. novembra 1964. godine.

Na ovaj prijem došao je Predsednik Indije dr Radhakrishnan, pozdravio se sa predstavnicima svih zemalja i interesovao se za rad ISO-a.

Program zasedanja

Svečano otvaranje generalnog zasedanja
Generalna skupština
Savet ISO
STACO — Stalni komitet za proučavanje naučnih principa standardizacije
DEVCO — Komitet za razvoj
DICO — Komitet za direktive
EDCO — Redakcioni komitet
FINCO — Finansijski komitet
PLACO — Koordinacioni komitet
SUPCO — Nadzorni komitet
— Sastanak direktora
METESCO — Komitet za koordinaciju mehaničkih ispitivanja metala

Tehnički komiteti

- 1 Navozi
- 2 Vijci, navrtke i pribor
- 12 Veličine, jedinice, simboli i faktori i tablice za preračunavanje
- SC1 Metoda za proračunavanje vrednosti
- 17 Čelik
- WG8 Dimenzije toplovaljanih čeličnih nosača (profila)
- 27 Čvrsta mineralna goriva
- 34 Poljoprivredni proizvodi ishrane

	SC4 Žitarice i mahunjače
	SC7 Začini i mirođije
	SC8 Sredstva za uživanje
45	Guma
	WGA Hemijska ispitivanja
	WGB Lateks
	WGD Fizikalne osobine
	WGE Dinamičke (viskozno-elastične) osobine elastomera
	WGF Ispitivanje starenja (degradacija)
	WGJ Klasifikacija vulkanizirane gume
	— Ad hoc radna grupa za prirodnu gumu
54	Eatarska ulja
	WG7 Vetiver ulje
62	Merila za limove i žicu (određivanje prečnika i debljine)
65	Manganske rude
73	Žigovi standardnih proizvoda
79	Laki metali i njihove legure
88	Slikovite oznake za upozorenje pri manipulaciji robe
102	Gvozdene rude
	SC1 Uzorci gvozdene rude

Na jednom posebnom sastanku direktora svih institucija za standardizaciju bili su prodiskutovani načelni problemi ISO-a. U nekim evropskim državama a, takođe, i u nekim azijskim i afričkim zemljama, institucije za standardizaciju su državne organizacije i standardi u tim zemljama obavezni su za celokupnu proizvodnju. Iz ove činjenice proizilazi da ove podržavljene standardizacije imaju još i mnoge dodatne zadatke, jer ogroman broj proizvoda mora biti prokontrolisan u saglasnosti sa obaveznim standardima.

Šef sovjetske delegacije prof. dr V. Bojcov, predsednik Komiteta za standarde, je ovu situaciju jasno okarakterisao u četiri tačke:

1. broj standardizovanih proizvoda stalno raste a zatim, takođe, i broj nacionalnih standarda;
2. pri tome, nacionalni standardi treba da idu u korak sa industrijskim razvojem i zato se vreme za njihovu izradu mora znatno smanjiti; ovo naročito važi za nove industrijske grane povezane sa elektronskom tehnikom;
3. standardi postaju neprestano složeniji;
4. s obzirom na okolnosti navedene u tačkama 1-3, kao i da postoje međunarodni standardi, kao ISO-preporuke, to se od ovih zemalja i traži da se ubrza izrada ISO-preporuka, da se postigne bitno skraćenje postupka i da to treba da usledi, pošto su ISO-preporuke vrlo hitno potrebne.

Poznato je, međutim, da su u nekim zemljama institucije za standardizaciju vrlo razvijene organizacije. Na primer, Poljski komitet za normalizaciju (PKN), uključujući i službu za izdavanje standarda, broji oko 400 službenika. Indijska institucija za standarde (ISI) ima oko 900 službenika. Po predlogu te grupe zemalja trebalo bi i aparat ISO (sada ima 26 službenika) znatno povećati. Tako je, na primer, predloženo da bi Sekretarijatu ISO u Ženevi trebalo pridodati tehničke eksperte za neke industrijske oblasti. Dalje je predloženo pokretanje jednog sopstvenog tehničkog časopisa ISO, u kom bi se mogli razmatrati razni tehnički problemi standarda.

Predstavnici drugih zemalja nisu se složili sa iznetim predlozima koji bi prouzrokovali proširenje aparata ISO, a časopis zbog jezičkih razloga ne bi uspeo. Ukazano je da su predlozi preporuka i druga tehnička dokumenta izrađeni od raznih ISO — tehničkih komiteta dovoljni za dalju obradu ovih problema. Isto tako je ukazano i na opasnost od povećanja troškova ISO usled novih zadataka.

Generalna skupština ISO trajala je dva dana. Predsedavao je Andrej Vjatkin (SSSR), čija je funkcija kao predsednika ISO-a istekla krajem 1964. godine. Na Generalnoj skupštini učestvovali su predstavnici 42 zemalja. Iz opštег izveštaja se vidi da do sada postoje 350 ISO-preporuka i da se drugih 400 nalaze u raznim fazama izrade. Ove dve cifre govore da se međunarodno sporazumevanje u oblasti standarda teško postiže i da zahteva vrlo mnogo vremena.

Iz podnetog finansijskog izveštaja vidi se da je ISO u protekloj godini radio sa gubitkom od okruglo 23 000 šv. fr. i da se za 1965. godinu predviđa gubitak od oko 50 000 šv. fr. S obzirom na ovu situaciju morao se prihvati predlog da se članarina za 1966. godinu povisi za 21% a od 1968. godine za daljih 10%. Predstavnici nekoliko zemalja podsetili su na potrebu štednje finansijskih sredstava, jer povišenje članarine naročito pogarda male zemlje.

Za vreme zasedanja Saveta ISO — osnovano je pet novih ISO/TC — tehničkih komiteta i to:

1. ISO/TC 113 — Merenje protoka tečnosti u otkrivenim kanalima
2. ISO/TC 114 — Instrumenti za merenje vremena
3. ISO/TC 115 — Metode ispitivanja i preuzimanja pumpi
4. ISO/TC 116 — Ispitivanje kapaciteta aparata za zagrevanje prostorija
5. ISO/TC 117 — Metode ispitivanja industrijskih ventilatora

ISO-Savet će se u daljem radu posebno pozabaviti pitanjem skraćivanja postupka za izradu ISO-preporuka. Moguće je da zemlje članice ISO-a u izvesnom stepenu ubrzaju rad na izradi ISO-preporuka,

u prvom redu na taj način što će se u odgovoru po pojedinim tehničkim dokumentima držati postavljenih rokova.

Pet slobodnih mesta u Savetu popunjeno je izborom sledećih članova: SSSR, Švajcarska i Nemačka ponovo su izabrani, dok su Bugarska i Južnoafrička Unija prvi put postale članovi Saveta ISO.

Prvog dana zasedanja Generalne skupštine izabran je za novog predsednika ISO za naredni period od tri godine Sir Jehangir Ghandy, potpredsednik Indijske institucije za standardizaciju. Sir Jehangir Ghandy poznat je na međunarodnom području standardizacije kroz njegovo učešće na raznim ISO-zasedanjima.

Na zasedanjima tehničkih komiteta u NEW DELHI-u učestvovalo je oko 300 inostranih i oko 200 indijskih delegata.

Glavna zasluga za ovo dobro organizovano i uspelo zasedanje pripada dr Lal Vermanu, direktoru Indijske institucije za standarde — ISI, koji je za njegove uspele radove i od Međunarodnog udruženja inženjera standardizera odlikovan zlatnom medaljom.

Na kraju zasedanja Generalne skupštine šef Sovjetske delegacije uputio je svima zemljama članicama ISO srdačan poziv da uzmu učešće na sledećem Generalnom zasedanju ISO — 1967. godine u Moskvi.

Zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 17—Čelik

(Sekretarijat: Velika Britanija)

Osmo zasedanje

1. Osmo plenarno zasedanje ISO/TC 17 — Čelik, održano je u NEW DELHI-u od 14. do 18. novembra 1964. godine. Prisustvovalo je približno 80 delegata iz 20 zemalja pod predsedništvom g. G. Westona, pomoćnika direktora Britanske institucije za standarde.
2. Komitet je odobrio dokumenta koja obuhvataju hemijske analize, mehanička ispitivanja, čelične profile (nosače), kaljive i temperovane čelike, i 1% hrom i 0,5% molibden-čelike. U prilogu odobrenja data su dokumenta za Jominy probu i za određivanje veličine austenitičnog zrna. Dalje, odobrena su dokumenta za ravnokrake i raznokrake ugaonike.
3. Postignut je sporazum za metode transformisanja izvesnih specifikacija Međunarodne železničke unije (UIC), naime, onih koje se odnose na točkove, obruče i osovine, u ISO preporuke.
4. Dogovoren je da dalji rad komiteta treba da obuhvati produženje metoda ispitivanja na zamor, ispitivanje tvrdoće i druge metode ispitivanja koja nisu ni mehanička, ni hemijska.
5. Predloženo je da se sledeći plenarni sastanak komiteta održi u Moskvi 1967. godine.

Turneja po Indiji (Bharat Darshan)

Po završenom zasedanju tehničkih komiteta i Generalne skupštine u NEW DELHI-u, izvestan broj delegata krenuo je na stručnu ekskurziju u industrijske centre u jugoistočnim oblastima Indije.

Pravac puta na ovoj ekskurziji bio je New Delhi—Varanasi—Jamshedpur—Calcuta—Bhubaneswar—Visakhapatnam—Madras—Bangalore—Bombay. U ovim mestima delegati su posetili:

- u Varanasiu — fabriku svilenih tkanina;
- u Jamshedpuru — čuvenu željezaru i čeličane TATA (TISCO), čiji godišnji kapacitet dostiže oko 2 000 000 tona čeličnih proizvoda; zatim fabriku mašina i lokomotiva (TELCO); fabriku kamiona (MERCEDES-BENZ) i fabriku kablova;
- u Kalkuti — poznatu fabriku šivačih mašina — USHA i električnih ventilatora;
- u Visakhapatnamu — veliko Hindusko brodogradilište;
- u Madrasu — veliku fabriku vagona, kapaciteta od oko 600 putničkih vagona godišnje;
- u Bangaloru — veliku Hindusku fabriku mašina alatki (HMT) i vrlo razvijenu fabriku satova;
- u Bombaju — farme mlečne kolonije, podignute uz pomoć organizacije UNICEF.

Ekskurziju je organizovala Indijska ustanova za standardizaciju ISI — i istom su neposredno i vrlo uspešno rukovodili pom. direktora dr A. N. GOSH i oficir u spec. službi P. L. KUMAR i dr. službenici ISI. U svim fabrikama zapažena je dobra organizacija i kvalitet proizvodnje i besprekoran red na svim radnim mestima, čak i u najtežim pogonima.

Na osnovu stečenih utisaka može se reći da Indija intenzivno podiže svoju industriju.

S. T. Vitorović

PORUKA DOSADAŠNJEG PREDSEDNIKA ISO

Dosadašnji predsednik ISO, g. Andrej Vjatkin, uputio je sledeću poruku:

Za vreme protekle tri godine imao sam čast da budem predsednik Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO). Bilo mi je poznato da to nije laka dužnost i da će morati da radim vrlo mnogo, da bih opravdao poverenje koje mi je Organizacija ukazala izabравши me za predsednika. Bio sam ubedjen da mogu da računam na pomoć svojih uvaženih prethodnika, kao i svojih kolega u Organizaciji, pri rešavanju bilo kog komplikovanog problema koji bi mogao da se pojavi.

Sada mogu sa najvećim zadovoljstvom da potvrdim da mi je takvu pomoć stalno pružao raniji predsednik prof. dr. E. Wegelius a, takođe, članovi Saveta i generalni sekretar ISO.

Izvršili smo zadatak koji smo postavili po pitanju okupljanja novih članova i povećanja broja objavljenih preporuka ISO.

g. Andrej Vjatkin

Međutim, rezultati koje smo postigli ni iz daleka nisu dovoljni. U našoj eri brzog razvoja nauke i tehnike pred nama se nalaze još mnogo značajniji zadaci. Moramo da reorganizujemo naš rad u cilju njegovog jačanja i proširenja na nove oblasti, kao i da maksimalno ubrzamo objavljivanje preporuka ISO.

S druge strane, jedan drugi zadatak, ne manje značajan, sastoji se u pomoći zemljama koje su u najnovije vreme ušle u kolosek nezavisnog razvijanja radi podsticanja da obrazuju svoje nacionalne organizacije za standardizaciju.

Osim toga, moramo da ukažemo na još značajniju ulogu standardizacije u razvoju tehničke i ekonomskog saradnje među svim zemljama sveta.

Izražavajući svoju zahvalnost svima koji su mi pružali pomoć u izvršenju mojih predsedničkih dužnosti, želim pun uspeh svom nasledniku na ovom položaju, a ubedjen sam da će on sa puno časti izvršavati svoje obaveze.

PORUKA NOVOG PREDSEDNIKA ISO

Sir Jehangir Ghandy, u svojstvu novog predsednika ISO, uputio je sledeću poruku:

U trenutku preuzimanja dužnosti predsednika Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) želja mi je da izrazim svoju duboku zahvalnost svima nacionalnim organizacijama za standardizaciju, koje su članice ISO, na časti ukazanoj lično meni i mojoj zemlji (Indiji) izabравši me za ovakvu dužnost punu dostojanstva. Mnogobrojne čestitke koje sam primio sa svih strana posle mog izbora daju mi hrabrosti da sa poverenjem preuzmem tu odgovornu misiju. Uveren sam da će moći da koristim pomoć i saradnju ove velike organizacije i da joj dam nove razmere.

Za manje od dvadeset godina ova je Organizacija stvorila veliku tradiciju zajedničkih napora, zahvaljujući ličnostima kao što su Howard Coonley, Albert Caquot, dr Hilding Törnebohm, Sir Roger Duncalfe, prof. dr Edward Wegelius i Andrej Vjatkin, koji su upravljali njenom sudbinom i pomagali joj da dostigne jedinstven položaj koji sada uživa u svetu. Naročito zahvaljujem svom prethodniku g. Vjatkinu,

Sir Jehangir Ghandy

koga imam čast da nasledim na dužnosti predsednika. On ostavlja tu dužnost obogaćenu njegovim mnogobrojnim doprinosima, dajući u tom pogledu primer svom nasledniku. Takođe mi je želja da ovde istaknem g. Henry St. Legera, našeg dinamičnog generalnog sekretara, kao i njegovu odanu ekipu u Generalnom sekretarijatu, koji svi zajednički doprinose uspehu ISO.

Ujedinjene nacije odlučile su da 1965. godina bude »Godina međunarodne saradnje«. Time se ISO-u daje prilika da pokaže kako dobra volja, primenjena na stručne probleme, može da dovede do razvoja srdačnih odnosa među zemljama i do prijateljstva među narodima. Kao i sav trud utrošen u cilju međunarodne saradnje, tako i rezultati rada ISO ne ograničavaju se samo na jednu oblast standardizacije. Ne može se poreći da donoseći svetske standarde ISO ujedno olakšava razvoj tešnje saradnje i veće razmene mišljenja u intelektualnoj, naučnoj, stručnoj i ekonomskoj oblasti a time ISO pomaže pojedine zemlje radi boljeg uzajamnog upoznavanja.

Smatram da je jedan od najznačajnijih aspekata aktivnosti ISO jačanje snaga posvećenih stvaranju novog sveta, u kome bi svi narodi imali dobru volju da rade za zajedničku dobrobit čovečanstva.

BIOGRAFIJA NOVOG PREDSEDNIKA ISO

Sir Jehangir Jivaji Ghandy rođen je 18. novembra 1896. u Bombaju. Njegov otac, Jivaji Dinshaw Ghandy, bio je uvaženi advokat i direktor preduzeća Tata Sons Limited i više drugih firmi Tata.

Studirao je u Novom koledžu i koledžima St. Xavier i Wilson u Bombaju i završio studije iz fizike i hemije 1916. godine, a diplomu nauka iz hemije stekao je 1917. godine.

Posle praktičnog staža u trajanju od 1 i po godine u Metalaruškom preduzeću Tata u Jamshedpuru oputovao je 1918. godine u SAD radi dopune univerzitetskih studija u komercijalnom poslovanju, na Kolumbijskog univerzitetu u Njujorku, i metalurgiji, na Karnegijevom Tehnološkom institutu u Pittsburghu. Na studijama u SAD proveo je tri i po godine radeći preko leta u raznim metalurškim kombinatima.

Godine 1921. vratio se u Metalurško preduzeće u Jamshedpuru kao inženjer metalurgije. Godine 1923. unapređen je za pomoćnika šefa livnice, a zatim za šefa valjaonice, za šefa livnice i valjaonice, a 1925. za pomoćnika glavnog inženjera svih valjaonica, na kom je položaju ostao narednih 5 godina.

Godine 1930. imenovan je za glavnog inženjera fabrike, te se bavio pitanjem sniženja cena, smanjenja otpatka i uspešno je rukovodio čeličanama u vreme privredne krize. U maju 1937. postavljen je za pomoćnika generalnog direktora a u januaru 1938. za generalnog direktora. On je bio prvi Indijac na tom važnom položaju. Njegove sposobnosti u organizovanju proizvodnje obezbedile su mu položaj punomoćnika Metalurškog preduzeća 1944. godine. Sledeće godine postavljen je za direktora Industrije TATA, a u aprilu 1954. za vršioca dužnosti direktora Metalurškog preduzeća. U avgustu 1959. postavljen je za direktora Tata Sons Ltd, firme koja kontroliše grupu preduzeća Tata, što predstavlja veoma značajno priznanje za vanredne sposobnosti jednog od najeminentnijih rukovodilaca u toj zemlji.

On je takođe predsednik preduzeća West Bokaro Ltd, Belpahar Refractories Ltd, Tata-Robins-Fraser Ltd i Indian Tube Comp. Ltd. Osim toga, on je i predsednik upravnog odbora Tinplate Comp. of India Ltd i Bistra Stone Lime Comp. Ltd.

Takođe je član britanskog Instituta za goriva, britanskog Metalurškog instituta, član saveta Indijskog udruženja inženjera i bivši predsednik Indijskog instituta za metale.

Sir Jehangir je član upravnog odbora i finansijskog potkomiteta Saveta za naučna i industrijska istraživanja i predsednik komiteta za metale tog Saveta. On je član Komiteta za organizaciju naučnih istraživanja i Vrhovne komisije za crnu metalurgiju indijske vlade. On je bivši član vladinog savetodavnog odbora za čelik i član upravnog odbora Indijskog tehnološkog instituta u Kharagpuru, predsednik oblasnog Komiteta i Saveta za stručnu nastavu Indijske unije i predsednik Sveindijskog saveta za tehnička pručavanja organizacije rada, član Indijskog savetodavnog odbora Nuffieldove fondacije, član Indijskog komiteta Lloydovog registra brodova i član upravnog odbora Indijskog instituta za načunu organizaciju rada u Kalkuti.

On je i predsednik Saveta sektora za konstrukcije i metale Indijskog zavoda za standardizaciju (ISI) od njegovog osnivanja 1956. godine. Takođe je potpredsednik ISI i predsednik njihovog izvršnog odbora.

Sir Jehangir Ghandy ukazuje veliko interesovanje za industrijski razvoj zemlje uopšte, a naročito država Bihar i Orissa. On je član Saveta za razvoj industrije države Bihar i predsednik Tehničkog komiteta tog Saveta. Takođe je član Komiteta države Orissa za industrijski razvoj.

Sir Jehangir je uveo u Indiji tehničko-ekonomski plan ili tehničku studiju neke određene oblasti. Plan predstavlja realnu ocenu prirodnih bogatstava, ekonomskih problema i industrijskih i ekonomskih mogućnosti neke oblasti. On daje opšte podatke o smernicama prema kojima se može postaviti plan budućeg razvoja, a takođe podatke o potrebnim investicijama. Nacionalni savet za primenjena ekomska istraživanja izradio je tehničko-ekonomiske planove za skoro sve države Indijske unije uz saradnju stručnjaka Stanfordovog naučnog instituta iz Kalifornije.

On je bio predsednik Komiteta za tešku industriju indijske vlade, čiji je zadatak bio ocena izveštaja sovjetske grupe stručnjaka i britanske misije za podizanje teške industrije u Indiji.

Sir Jehangir je aktivno učestvovao u organizovanju orientacionih kurseva, kroz koje je prošlo oko hiljadu indijskih diplomiranih inženjera odabranih za državne čeličane a zatim slato u SAD na usavršavanje.

U svojstvu potpredsednika komiteta formiranog povodom stogodišnjice od rođenja Chandra Bose, Sir Jehangir je dao inicijativu za donošenje plana za pronalaženje lica talentovanih za naučni rad koji je poznat kao »Bozeov nacionalni plan za otkrivanje naučnih talenata«. Taj plan zasada je sproveden samo u Zapadnom Bengalu a nalazi se pod upravom jednog vladinog organa, čiji je počasni predsednik P. C. Sen, predsednik Zapadno-bengalske vlade, a Sir Jehangir predsednik. Na predlog Sir Jehangira Savet za naučna istraživanja u industriji odlučio je da svake godine tom planu dodeli po deset hiljada rupija.

Godine 1945. dodeljena mu je titula Sir.

Na Dan republike 1958. godine odlikovan je indijskim ordenom Padma Bhushan.

U novembru 1964. godine, Sir Jehangir je na Generalnoj skupštini ISO u Nju Delhiju izabran za predsednika ISO za trogodišnji period 1965/67.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA U OBLASTI AROMATSKIH UGLJOVODONIKA

U Essenu (S. R. Nemačka) je održano od 28. do 30. oktobra 1964. godine V plenarno zasedanje Tehničkog komiteta za aromatske ugljovodonike Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO/TC 78).

Na zasedanju održanom u »Ruhrkohlehaus« prisustvovalo je ukupno 30 delegata iz 9 zemalja članica, i to: Belgije, Francuske, Italije, Holandije, Švedske, S. R. Nemačke, Velike Britanije, SAD i Jugoslavije. Prisustvovali su i predstavnici tehničkog komiteta ISO/TC 35, Međunarodne konferencije proizvođača benzola (ICBP) i Međunarodne unije za čistu i primjenjenu hemiju (IUPAC).

Otvarajući zasedanje predstavnik Faberga dr Thoma je za predsedavajućeg predložio Mr. F. A. Jackmana, koji je zatim pozdravio prisutne delegate i zahvalio predstavnicima hemijsko-metalurške industrije i Faberga na uspešnoj organizaciji. Posebno je pozdravio delegacije koje kao posmatrači prvi put prisustvuju sastanku, među kojima i našu.

I Plenarni sastanak

Na predlog predsedavajućeg usvojen je dnevni red zasedanja i nimenovan je redakcioni odbor. Zatim je pročitan izveštaj sekretarijata o rezultatima glasanja po dokumentu 78N100 (uzimanje uzorka benzena i srodnih proizvoda), a razmatran je predlog o načinu kontrole sadržaja etilbenzena u ksilenu (dokumenat 78N101) i četvrti nacrt predloga koji se odnosi na benzen, toulen i ksilen (dokumenat 78N102). Isto tako, razmatrani su tehnički uslovi i metode ispitivanja solvent-nafte (dokumenat 78N104 i N105.)

II Sastanak radnih grupa

1. — RG 1 — Uzimanje uzorka benzena i srodnih proizvoda

Razmotrane su sledeće tačke nacrta preporuke: definicije i opšti pojmovi o uzimanju uzorka, posude u koje se stavljuju uzorci, aparati i uređaji za uzimanje uzorka, količina i broj uzorka i dr.

2. — RG 2 — Određivanje gustoće i specifične težine

Razmatrane su definicije gustoće i specifične težine na određenoj temperaturi, zatim način njihovog određivanja i aparati pomoću kojih se provodi postupak određivanja, pri čemu su usvojene primedbe pojedinih zemalja koje su navedene uz nacrt preporuke.

3. — RG 3 — Sadržaj ukupnog sumpora

Izveštaj ove radne grupe prihvacen je sa manjim korekcijama. Postignuta je jednoglasna saglasnost da je nepotrebno dalje raditi na metodi određivanja merkaptana pri vrlo niskim koncentracijama (nacrt rezolucije br. 11).

4. — RG 4 — Terminologija

Usvojen je izveštaj radne grupe 4 (dokumenat 78N124), nakon čega je razmatran predloženi program perspektivnog rada (nacrt rezolucije br. 12).

5. — RG 5 — Metoda destilacije

Posle IV zasedanja radna grupa 5 nije obrađivala ovo područje, pa je zbog toga usvojen predlog kojim se delegacija Francuske prihvata daljih radova po pitanju destilacije (dokumenat 78N102).

III Rezolucije

Pri razmatranju nacrta rezolucija br. 1-5 (dokumenat 78N127), predstavnik Francuske je zahtevao da se ponovo formuliše prvi paragraf rezolucije br. 1. Delegati ostalih zemalja nisu usvojili ovaj zahtev, već su predložili da se ovaj zahtev razmotri tek posle završenog cirkulisanja nacrta u okviru tehničkog komiteta ISO/TC78.

Nacrti rezolucija br. 2-5 prihvaćeni su bez izmena.

Nacrti rezolucija br. 6-12, na bazi odluka sa zadnjeg zasedanja dostaviće se pismenim putem na odbrenje.

IV Budući program

Prihvaćena je preporuka predsedavajućeg da se pričeka do završetka kruženja izveštaja sa sastanka pre no što se doneše odluka da li preostala pitanja zahtevaju sazivanje novog sastanka, ili se odluka može doneti uobičajenom korespondencijom.

V Završeno plenarno zasedanje

Na ovom plenarnom sastanku usvojeni su izveštaji radnih grupa, rezolucije i razmatran je sadržaj budućeg rada tehničkog komiteta ISO/TC 78.

U završnoj reči na plenarnom sastanku predsedavajući F. A. Jackman je zahvalio delegatima na uspešnom radu u toku V zasedanja tehničkog komiteta 78, zatim organizatorima — domaćinima, rukovodiocima radnih grupa, predstavnicima Međunarodne konferencije proizvođača benzona, tehničkog komiteta ISO/TC35 i Međunarodne unije za čistu i primjenjenu hemiju.

Time je zaključeno V zasedanje tehničkog komiteta za aromatske ugljovodonike (ISO/TC78) u Essenu.

Levata Stjepan, dipl. inž.

Đorđević Slavoljub, dipl. inž.

POVODOM STAVLJANJA NA JAVNU DISKUSIJU PREDLOGA STANDARDA ZA TOLERANCIJE ZUPČANIKA

Grupa od osam predloga standarda iz oblasti tolerancija cilindričnih evolventnih zupčastih parova, koja se stavlja na javnu diskusiju anotacijom u ovom broju biltena, predstavlja nastavak rada u oblasti standardizacije zupčanika u kojoj je 1958. g. objavljeno 5 opštih standarda.

Rad na pripremanju predloga standarda iz oblasti tolerancija započeo je još januara 1963. g., na inicijativu Radovanović inž. Radovana (IVO LOLA RIBAR, Železnik) i Lisi Otokara (PRVOMAJSKA, Zagreb), u okviru Udruženja proizvođača alatnih mašina MAŠINO-UNION, i imao je za rezultat donošenje niza internih standarda o kontroli, odstupanjima i tolerancijama cilindričnih evolventnih zupčanika.

Komisija za zupčanike pri Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju uzela je ove interne standarde kao osnovu za izradu predloga jugoslovenskih standarda, koristeći se već izvešnjim rezultatima njihove praktične primene. Rad na donošenju ovih predloga bio je olakšan i činjenicom da su četiri člana ove komisije bili istovremeno i članovi odgovarajuće komisije pri Udruženju proizvođača alatnih mašina, kao time i što je izrada pomenutih internih standarda i izrada predloga jugoslovenskih standarda bila poverena istom licu.

Predlog standarda JUS M.C1.030 — Definicije odstupanja, obuhvata definicije odstupanja mera i oblika kod cilindričnih evolventnih zupčastih parova, i to odstupanja tela zupčanika pre izrade zubaca, odstupanja oblika bokova zubaca (profil i bočna linija), odstupanja međusobnih položaja bokova zubaca (debljina, korak, centričnost), odstupanja pri radikalnoj i pri tangencijalnoj kontroli sprezanjem, kao i odstupanja međusobnog položaja osa rotacije spregnutih zupčanika.

U posebnom poglavlju date su i smernice za prijemnu kontrolu gotovih zupčanika.

Ovaj predlog standarda izrađen je u punoj saglasnosti sa predlogom preporuke ISO/TC 60, Doc. 205 i 219 od 1. januara 1964. Metodika kontrole koja je izložena u ovom predlogu nema principijelnih razlika u odnosu na nemačke, francuske, engleske ili američke standarde. Međutim, u poređenju sa sovjetskim standardima, ova se metodika bitno razlikuje: prema GOST-u kontrolišu se druge veličine i parametri, pa su predviđene i druge definicije odstupanja.

Sledeći predlog standarda JUS M.C1.031 — Osnovi sistema tolerancija, sadrži pregled principa i obrazaca na osnovu kojih se izračunavaju brojne vrednosti tolerancija pojedinih veličina za zupčanike. S obzirom na specifičnost zupčanika, tolerancije glavnih veličina ne mogu se uklopiti u opšti ISA-sistem tolerancija dužinskih mera, već zahtevaju razradu posebnog sistema, analogno tolerancijama za navoje i za kotrljajne ležaje. I ovde su kao osnova poslužili napred pomenuti predlozi preporuke ISO/TC 60. Ovaj ISO-sistem tolerancija za zupčanike razlikuje se od ostalih sistema predviđenih raznim nacionalnim standardima. S obzirom da kod nas do sada nije postojao jedinstven sistem tolerancija za zupčanike, već su korišćeni bilo razni inostrani standardi, bilo interni standardi pojedinih firmi po licencnoj dokumentaciji, komisija je stala na stanovište da je najcelishodnije da za prve jugoslovenske standarde iz ove oblasti predloži sistem saglasan sa predlogom preporuke ISO.

ISO-sistem tolerancija za zupčanike utvrđuje obrasce za izračunavanje tolerancija svih odstupanja definisanih u prethodnom standardu, bitnih za ispravan rad zupčanika (sadašnji inostrani standardi kao, na primer, DIN, ne predviđaju tolerancije za sve slučajeve). Ove se tolerancije odnose na cilindrične evolventne zupčanike sa pravim i kosim zupcima prema JUS M.C1.016, bez obzira na veličinu ugla dodirnice i ugla nagiba bočnih linija.

ISO-sistem tolerancija razrađen je slično ISA-sistemu tolerancija dužinskih mera. Tako je za sve tolerancije predviđeno po 12 kvaliteta, izuzev za tolerancije osnog rastojanja, za koje je predviđeno 6 kvaliteta.

Da bi se olakšala primena ISO-sistema tolerancija za zupčanike, ovaj predlog standarda obuhvata i smernice za izbor kvaliteta, kao i smernice za izbor bočnog zazora. Smernice za izbor kvaliteta date su u zavisnosti od namene zupčastog para, načina obrade i obimne brzine, a smernice za izbor bočnog zazora — u zavisnosti od namene i veličine standardnog modula. Ovde treba naglasiti da su uporedne analize brojnih vrednosti pojedinih tolerancija, koje su izvršili pojedini članovi komisije, pokazale da se sistem brojnih vrednosti bitno razlikuje od DIN-tolerancija, tako da se ne može nikako uspostaviti korelacija između kvaliteta po DIN-sistemu i po ISO-sistemu. Zato se pri izboru kvaliteta treba rukovoditi preporukama datim u ovim predlozima, izbegavajući direktna poređenja sa sistemom DIN ili drugim sistemima.

Originalni predlog međunarodne preporuke ISO-sistema tolerancija ne sadrži tablice izračunatih brojnih vrednosti pojedinih tolerancija i graničnih odstupanja, već samo odgovarajuće obrasce i dijagrame.

Komisija za zupčanike je stala na stanovište da je za praktičnu primenu neophodno potrebno imati i tabele izračunatih brojnih vrednosti, pa su zato izrađeni i predlozi standarda JUS M.C1.032, 033, 034, 035 i 036. Pri tome je naročita pažnja posvećena preglednosti i olakšanju praktične upotrebe.

Poslednji predlog standarda iz ove grupe, JUS M.C1.039, propisuje način izrade crteža cilindričnih evolventnih zupčanika. Ovde su propisane mere i tolerancije koje se daju na uprošćenom crtežu, i podaci u posebnoj tablici koja čini sastavni i nerazdvojni deo crteža. Predviđene su posebne tablice za zupčanike sa pravim zupcima, a posebne za zupčanike sa kosim zupcima, i to tablica na crtežu zupčanika, tablica za pojedine faze obrade zupčanika i tablica za kontrolu zupčanika.

S obzirom na navedene osobenosti predloga ovih standarda, nadamo se da će učesnici u javnoj diskusiji naročito pažljivo proučiti ove predloge standarda i svojim primedbama doprineti da ovi standardi opravdaju svoj cilj i napore uložene za njihovo sastavljanje.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA O TOLERANCIJAMA ZUPČANIKA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. avgust 1965.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz grupe »Zupčanici. Cilindrični evolventni zupčasti parovi« i to:

Predlog br. 5538 Definicije odstupanja	JUS M.C1.030
Predlog br. 5539 Osnovi sistema tolerancija	JUS M.C1.031
Predlog br. 5540 Tolerancije tela zupčanika	JUS M.C1.032
Predlog br. 5541 Tolerancije za funkcionalnu kontrolu	JUS M.C1.033
Predlog br. 5542 Tolerancije mere preko zubaca	JUS M.C1.034
Predlog br. 5543 Tolerancije za pojedinačnu kontrolu.....	JUS M.C1.035
Predlog br. 5544 Tolerancije međusobnog položaja osa	JUS M.C1.036
Predlog br. 5545 Podaci na crtežima	JUS M.C1.039

Nacrte za ove predloge, zasnovane na radovima ISO/TC 60, pripremio je Slobodan Veriga, dipl. inž., docent Univerziteta u Beogradu, a usvojila stručna komisija u kojoj su bila zastupljena preduzeća »Ivo-Lola Ribar« — Železnik, IMT — Beograd, »Prvomajska« — Zagreb, TAM — Maribor, »Rade Končar« — Zagreb i Mašinski fakultet — Beograd.

Predlozi su umnoženi i razaslati interesentima, a mogu se dobiti i na zahtev upućen najdalje do 1. juna 1965. Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. f. 933).

DK. 621.326.7:629.113

Predlog br. 5692

Sijalice za motorna vozila
SIJALICE ZA POMOĆNA SVETLA
Tip P 25-2 Glavne mere i karakteristike

J U S
N.L2.230

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. jul 1965.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje glavne mere i tolerancije, električke i fotometrijske karakteristike, trajnost, izradu, primenu i označavanje sijalica tipa P 25-2, sa dva vlakna, koje se upotrebljavaju za pomoćna svetla na motornim vozilima (u daljem tekstu »sijalice«).

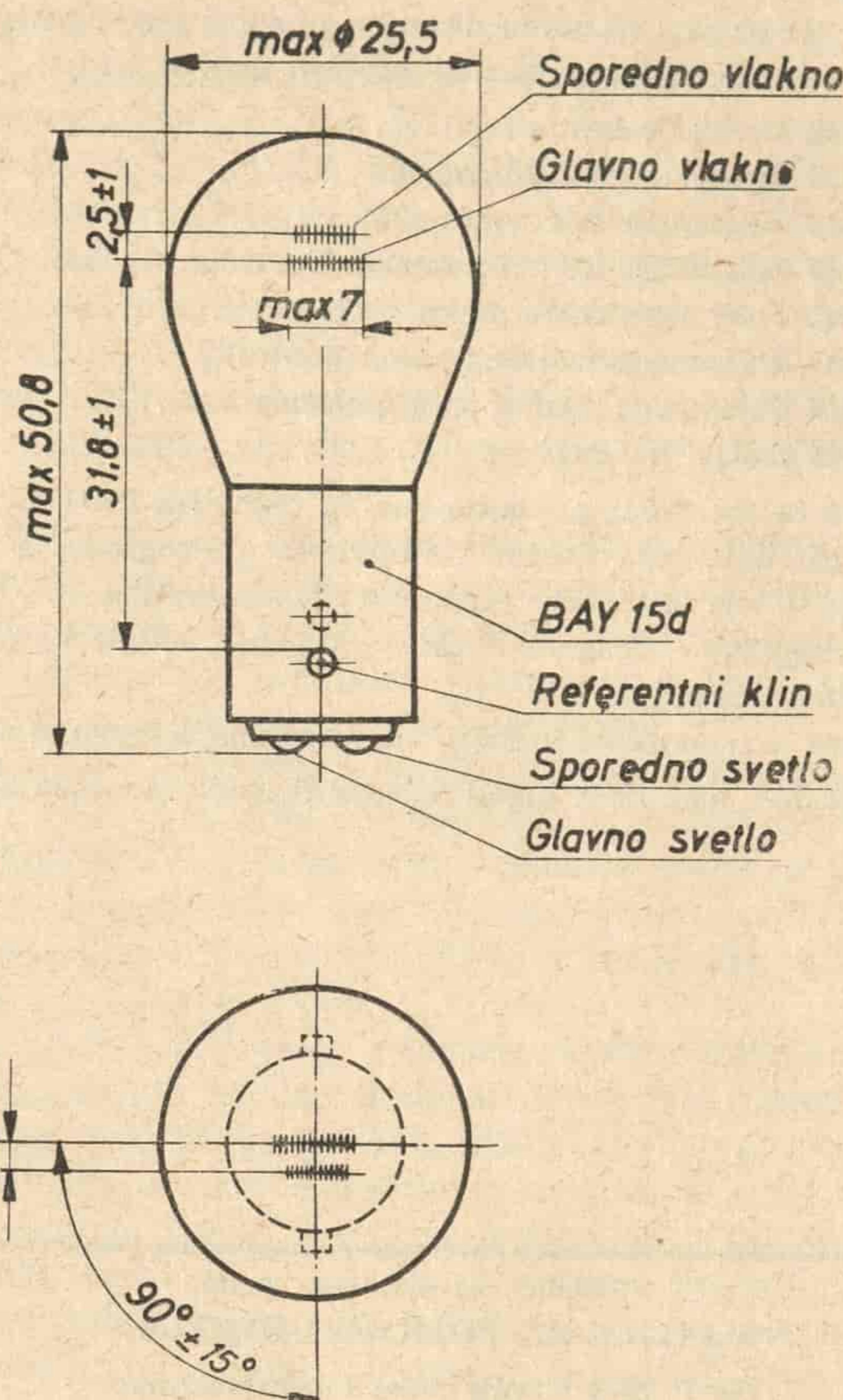
2 Glavne mere

2.1 Glavne mere sijalica i tolerancije propisane su na slici.

Mere u mm

(Slika)

- 2.2 Dozvoljeno odstupanje sredine vlakna od ose podnožja sijalice iznosi najviše 1 mm.

3 Električke i fotometrijske karakteristike

Električke i fotometrijske karakteristike sijalica propisane su u tabeli.

Nazivna veličina (nazivni napon i nazivna snaga)	Ispitni napon za oba vlakna V	S n a g a pri ispitnom naponu		Najmanji svetlosni fluks pri ispitnom naponu	
		za glavno vlakno	za sporedno vlakno	za glavno vlakno	za sporedno vlakno
		W		lm	
6 V 18/5 W	6,75	18	5	250	35
12 V 18/5 W	13,5	18	5	250	35
24 V 20/7 W	28	20	± 6 %	230	35
6 V 20/5 W	- 6,75	20	5	270	35
12 V 20/5 W	13,5	20	5	270	35

4 Trajnost

Srednja trajnost sijalica mora iznositi

75 sati, za glavno vlakno,
200 sati, za sporedno vlakno.

5 Izrada

- 5.1 Sijalice moraju biti izrađene u svemu ostalom prema JUS N.L2.210.
- 5.2 Balon sijalica mora biti izrađen od bistrog i bezbojnog stakla.
- 5.3 Sijalice se izrađuju sa podnožjem BAY 15d prema JUS N.L1.107. Sijalice se mogu izrađivati i sa podnožjem BA 15d prema JUS N.L1.105, što u porudžbini treba posebno naglasiti i ugovoriti sa proizvođačem.

6 Primena

Sijalice prema ovom standardu upotrebljavaju se, uglavnom, za stop-svetla i za zadnja svetla, za stop-svetla i pokazivač pravca u kombinaciji sa žmigalicom i slično.

7 Označavanje

U tehničkoj dokumentaciji i porudžbinama, sijalica za pomoćna svetla motornog vozila, sa balonom prečnika 25 mm, sa dva vlakna, sa podnožjem BAY 15d označava se oznakom:

Sijalica P 25-2, N JUS N.L2.230

gde je N nazivna veličina sijalice (tač. 3).

Primer: Sijalica za pomoćna svetla motornog vozila, sa balonom prečnika 25 mm, sa dva vlakna, sa podnožjem BAY 15d, nazivnog napona 6 V, nazivne snage glavnog vlakna 18 W i sporednog vlakna 5 W, označava se:

Sijalica P 25-2, 6 V 18/5 W JUS N.L2.230

Veza sa drugim standardima:

JUS N.L1.105 — Bajonet-podnožja za automobile BA 15

JUS N.L1.107 — Bajonet-podnožja za automobile BAY 15d. Glavne mere

JUS N.L2.210 — Sijalice za motorna vozila. Tehnički uslovi i ispitivanje

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI PROIZVODNJE AROMATSKIH UGLJOVODONIKA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. jul 1965.

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti proizvodnje aromatskih ugljovodonika:

Predlog br. 5693 Aromatski ugljovodonici. Solvent-nafta ..... JUS H.B9.035

Predlog br. 5694 Aromatski ugljovodonici. Benzen, toluen i ksilen JUS H.B9.040

Navedeni predlozi standarda izrađeni su u okviru Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, na bazi preporuke tehničkog komiteta za aromatske ugljovodonike Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO/TC78) br. 102 i 104.

Ovi predlozi su umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, ustanovama i institutima.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI GRAĐEVINARSTVA — GEOMEHANIČKA ISPITIVANJA TLA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 31. jul 1965.

Predlog br. 5695 Uzimanje uzoraka ..... JUS U.B1.010

Predlog br. 5696 Određivanje sadržine vode ..... JUS U.B1.012

Predlog br. 5697 Određivanje specifične težine ..... JUS U.B1.014

Predlog br. 5698 Određivanje zapreminske težine ..... JUS U.B1.016

Predlog br. 5699 Određivanje granulometrijskog sastava ..... JUS U.B1.018

Ovi predlozi su umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade fotokopija ili mikro-filmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto- ili mikrofilmske reprodukcije.

ISO/TC 3 — Tolerancije

Izveštaj o radu u 1964. god.

ISO/TC 6 — Papir

Prilog preporuke ISO br. 612 — Određivanje gramature papira (rok za primedbe 10. maj 1965).

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Izveštaj o radu Tehničkog komiteta u 1964. god.

ISO/TC 17 — Čelik

Izveštaj Tehničkog komiteta o radu u 1964. god.

ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Izveštaj Tehničkog komiteta o radu u 1964. god.

ISO/TC 29 — Alat

Privremeni dnevni red za XI zasedanje koje će se održati od 11. do 13. maja 1965. u Lisabonu

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrabeni proizvodi

Predlog preporuke ISO br. 803 — Metode uzimanja uzoraka mleka i mlečnih proizvoda (rok za primedbe 1. jun 1965).

ISO/TC 39 — Mašine alatke

Izveštaj o radu u 1964. god.

ISO/TC 46 — Dokumentacija

Izveštaj sa X zasedanja Potkomiteta 1 »Reprodukcijsa dokumenata«, koje je održano 12. i 13. oktobra 1964. god. u Budimpešti.

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Izveštaj o radu u 1964. god.

ISO/TC 82 — Rudarstvo

Predlozi preporuke ISO:

br. 728 — Geološke oznake i simboli za sedimentne stene, I deo

br. 729 — Geološke oznake i simboli za sedimentne stene, II deo

br. 730 — Grafički simboli za karte, oznake i detaljne geološke profile (rok za primedbe: 1. jun 1965).

ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine

Izveštaj Tehničkog komiteta o radu u 1964. god.

IEC/TC 2 — Rotacione mašine

Revizija publikacije 72—1: Indukcioni motori za pričvršćivanje pomoću nogu i visinama osovina između 56 i 315 mm. Upućeno na sagla-

snost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje 31. jul 1965. god.

Revizija publikacije 72—2: Mere priključnih prirubnica za elektromotore. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje 31. jul 1965. god.

IEC/TC 3 — Grafički simboli

IEC publikacija br. 117-6: Preporučeni grafički simboli, deo 6 — Promenljivost, primeri otpora, elementi elektronskih cevi, ventili i usmeraći. Prvo izdanje, 1964. Cena 16,5 šv. fr.

IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri

Zapisnik sa sastanka potkomiteta 17 A, održanog u Pragu od 30. oktobra do 2. novembra 1964. god.

Zapisnik potkomiteta 17B, održanog u Pragu od 26. do 28. oktobra 1964. god.

Dodatak publikaciji 157-1 koji se odnosi na strujne staze i vazdušne razmake. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. jul 1965. god.

IEC/TC 36 — Izolatori

IEC publikacija 168, prvo izdanje 1964. god.: Ispitivanja potpornih izolatora za unutrašnju i spoljnu montažu, za napone preko 1 000 V. Cena 18 šv. fr.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

IEC publikacija 67. Deo sedmi (1964) god.: Mere elektronskih cevi. Cena 12 šv. fr.

IEC publikacija 151—7 (prvo izdanje, 1964. god.). Merenje električkih karakteristika elektronskih cevi. Deo sedmi: Merenje ekvivalentnog otpora šuma. Cena 6 šv. fr.

IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za telekomunikacione uređaje

Preporuka za nemotane otpornike tipa 1 i 2. Drugi predlog. Rok za primedbe je 30. maj 1965. god.

Predlog za aluminijumske elektrolitičke kondenzatore sa produženim vekom trajanja i opštu upotrebu (tip 1 i tip 2). Predlog za promenljive kondenzatore sa dielektrikom od vazduha. Primedbe se mogu dostaviti do 30. jula 1965. god.

IEC/TC 46 — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje

IEC publikacija 96—1A (prvo izdanje, 1964. god.) — Dodatak publikaciji 96—1 (1962). Kablovi za radio-frekvencije. Deo prvi: Opšti tehnički propisi i metode merenja. Cena 4 šv. fr.

Preporuka za kablove i žice niskih frekvencija sa izolacijom i omotačem od PVC. Deo II: Karakteristika br. 1. Boja omotača. Upućeno na glasanje po šestomesecnom pravilu. Rok za glasanje: 15. avgust 1965. god.

IEC/TC 47 — Poluprovodničke naprave

Zapisnik sa sastanka održanog u Filadelfiji od 14. do 25. septembra 1964. god.

IEC/TC 48 — Elektromehanički sastavni delovi za telekomunikacione uređaje

IEC publikacija 130—1 (prvo izdanje, 1962. god.). Konektori za frekvencije do 3MHz. Deo prvi: Opšti tehnički propisi i metode merenja. Izmena br. 1 (jun, 1964. god.). Cena 3 šv. fr.

Predlog dodatka IEC publikacije 130—1, da bi se primenila na elektrode sa kontaktima sa zakačkama. Upućeno na glasanje po šestomesecnom pravilu. Rok za glasanje: 1. jul 1965. god.

IEC/TC 49 — Piezoelektrični kristali i pripadajući materijal

Zapisnik sa sastanka održanog u Eks-le-Benu

od 19. do 22. maja 1964. god.

IEC/TC 50 — Klimatska i mehanika ispitivanja za telekomunikacione sastavne delove i materijal

Preporuka za reviziju IEC-publikacije 68—2-6. Ispitivanje vibracija za uređaje i sastavne delove. Rok za glasanje je 31.7. 1965. god.

Predlog revizije IEC publikacije 68—2: Ispitivanje T, lemljenje. Primedbe se mogu dostaviti do 30. juna 1965. god.

IEC/TC 55 — Žice za namote

IEC publikacija 182—1: Osnovne mere žica za namote, deo 1. Prečnici okruglih žica za namote. Prvo izdanje, 1964. Cena 3,30 šv. fr.

IEC publikacija 182—2: Osnovne mere žica za namote, deo 2. Najveći spoljni prečnici okrugle lak-žice za namote. Prvo izdanje, 1964. Cena 6,60 šv. fr.

KALENDAR ZASEDANJA

tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz žurnala ISO. Podaci o planiranim zasedanjima pod 2) su informativni. Definitivni datumi i mesta ovih zasedanja objaviće se naknadno pod tačkom 1) kalendara.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54), radi dobijanja potrebnih obaveštenja i uputstava.

Za učešće na zasedanjima ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje JZS, jer je u tim organizacijama JZS učlanjen u ime naše zemlje.

1. Sazvana zasedanja :

5 i 6. IV 1965.	Berlin
7 i 8. IV 1965.	Den Haag
26 i 27. IV 1965.	Bruxelles
28. IV 1965.	Budapest
3—7. V 1965.	Sheveningen
3—7. V 1965.	Paris
4—6. V 1965.	Stuttgart
8. V. 1965.	Budapest
11—13. V 1965.	Paris
11—13. V 1965.	Lisboa
11—13. V 1965.	Stockholm
17—21. V 1965.	Den Haag
31 V.—5. VI 1965.	Roma
1—4. VI 1965.	Philadelphia
2—4. VI 1965.	London
14—17. VI 1965.	Coventry
14—18. VI 1965.	Praha
22—24. VI 1965.	London

ISO/TC 24/SC1	— Sita (laboratorijska sita)
IEC/TC 55	— Žice za namotaje
IEC/SC 14 C	— Reaktori
ISO/TC 34/SC5	— Poljoprivredni prehrabeni proizvodi (mleko i mlečni proizvodi)
ISO/TC 5/SC6	— Cevi i fitinzi (od plastičnih masa za transport fluida)
ISO/TC 48	— Laboratorijski stakleni aparati i posude
ISO/TC 3/SC2	— Tolerancije (koničnost)
ISO/TC 34/SC6	— Poljoprivredni prehrabeni proizvodi (meso i mesni proizvodi)
ISO/TC 101	— Transporteri i elevatori
ISO/TC 29	— Sitan alat
ISO/TC 109	— Gorači za mazut i njihov pribor
ISO/TC 4	— Kotrljajni ležaji
ISO/TC 54	— Etarska ulja
ISO/TC 28	— Nafta i proizvodi naftne
ISO/TC 113	— Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima
IEC/TC 44	— Elektr. oprema mašina alatki
ISO/TC 63	— Navoji za staklene sudove i zatvarače
ISO/TC 112	— Tehnologija vakuuma

2. Planirana zasedanja:

na proleće 1965.	Bucrest	ISO/TC 34/SC2 — Seme i plodovi uljarica
10.—14. V 1965.	Berlin	IEC/SC 53 B — Mašine za računanje i obradu podataka — (prenos kodiranih podataka)
14 i 15. V 1965.	München	IEC/TC 54 — Hladnjaci za domaćinstvo
1 — 3. VI 1965.	Den Haag	IEC/TC 35 — Elementi
7 — 12. VI 1965.	Ankara	IEC/TC 21 — Akumulatori
8 — 16. VI 1965.	Montreux	IEC/TC 3 — Grafički simboli
9 — 11. VI 1965.	Stockholm	ISO/TC 6/SC5 — Ispitivanje i kvalitet sirovina za proizvodnju papira
sredinom VI 1965.	(Španija)	ISO/TC 91 — Deterdženti
21 i 22. VI 1965.	Paris	ISO/TC 20 — Vazduhoplovstvo
21 — 24. VI 1965.	Stockholm	IEC/TC 41 — Zaštitni releji
21 — 24. VI 1965.	London	ISO/TC 38 — Tekstil
23 VI 1965.	London	ISO/TC 38/SC5 — Ispitivanje tekstilnih vlakana
23 VI 1965.	London	ISO/TC 38/SC8 — Fizikalna ispitivanja tkanina i terminologija u oblasti tkanina
23 — 26. VI 1965.	Baden-Baden	IEC/SC 46 B — Talasovodi i njihov pribor
7 — 16. VII 1965.	Genève	ISO — Savet i njegovi komiteti
13 — 17. IX 1965.	Morristown (New Jersey)	ISO/TC 104 — Konteneri za transport robe
14 — 17. IX 1965.	Paris	ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi pesticida
IX ili X 1965.	(nije određeno)	ISO/TC 71 — Beton i armirani beton
IX ili X 1965.	(nije određeno)	ISO/TC 34/SC3 — Voće, povrće i njihove prerađevine
4 — 8. X 1965.	London	ISO/TC 47 — Hemija
4 — 9. X 1965.	Budapest	ISO/TC 45 — Guma
4 — 9. X 1965.	Tokyo	ISO/TC 97/SC1 — Računske mašine i obrada podataka (terminologija)
		ISO/TC 97/SC7 — Rač. mašine i obrada podataka (definicija i analiza problema)
10 — 23. X 1965.	Tokyo	IEC — Generalno zasedanje
12 i 13. X 1965.	(nije određeno)	ISO/TC 33 — Vatrostalni materijali
13 — 15. X 1965.	Tokyo	ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada podataka
25 — 29. X 1965.	New York	ISO/TC 41 — Remenice i remenje (ukl. klinasto)
26 i 27. X 1965.	London	ISO/TC 64 — Metode ispitivanja naprava koje troše gorivo, izuzev motora s. u. s.
X 1965.	London	ISO/TC 93 — Skrob (derivati i sporedni proizvodi)
2. i 3.XI 1965.	London	ISO/TC 116 — Ispitivanje aparata za zagrevanje prostorija
početak XI 1965.	(Španija)	ISO/TC 87 — Pluta
jesen 1965.	(nije određeno)	ISO/TC 34/SC4 — Žitarice i mahunjače
jesen 1965.	Paris	ISO/TC 6/SC1 — Papir (nomenklatura-terminologija i materije)
jesen 1965.	Paris	ISO/TC 44 — Varenje
jesen 1965.	Paris	ISO/TC 44/SC3 — Varenje (materijal za dodavanje i elektrode)
jesen 1965.	(nije određeno)	ISO/TC 35 — Sirovine za boje, lakove i slične proizvode

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

Službeni list SFRJ br. 44/64. od 11.XI 1964.

	1 prim. din.
JUS B.G8.124 — Metode hemijskih ispitivanja železnih ruda. Određivanje molibdena 1964.	150.—

Ovaj jugoslovenski standard je obavezan a stupio je na snagu 1. marta 1965.

JUS B.D6.258 — Vatrostalni materijal. Kazanske opeke. Klasifikacija i tehnički uslovi 1964.	100.—
--	-------

Ovaj jugoslovenski standard je obavezan i stupio je na snagu 1. aprila 1965.

Službeni list SFRJ br. 45/64. od 18. XI 1964.

JUS B.Z0.210 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici lučnog oblika tipa A, 1964. sa 1 kolosekom, bez lokomotivske vuče	150.—
JUS B.Z0.211 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici lučnog oblika tipa A, 1964. sa 2 koloseka, bez lokomotivske vuče	150.—
JUS B.Z0.216 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici kružnog oblika, sa 1964. 1 kolosekom, bez lokomotivske vuče	150.—
JUS B.Z0.217 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici kružnog oblika, sa 1964. 2 koloseka, bez lokomotivske vuče	150.—
JUS B.Z0.225 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici trapezastog oblika, 1964. sa srednjim stupcem, sa 2 koloseka, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.226 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici sa visokim svodom, 1964. sa 1 kolosekom, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.227 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici sa visokim svodom, 1964. sa 2 koloseka, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.228 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici lučnog oblika tipa A, 1964. sa 1 kolosekom, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.229 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici lučnog oblika tipa A, 1964. sa 2 koloseka, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.234 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici kružnog oblika, sa 1964. 1 kolosekom, sa lokomotivskom vučom	150.—
JUS B.Z0.235 — Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnici kružnog oblika, sa 1964. 2 koloseka, sa lokomotivskom vučom	150.—

Navedeni jugoslovenski standardi su obavezni, a stupili su na snagu 1. marta 1965.

Službeni list SFRJ br. 47/64. od 2. XII 1964.

JUS H.G2.051 — Čiste hemikalije. Kalijumjodid 1964.	450.—
JUS H.G2.052 — Čiste hemikalije. Natrijumkarbonat, bezvodni 1964.	550.—
JUS G.S2.130 — Fizikalna ispitivanja gume. Određivanje trajne deformacije sabijanjem 1964. na određenu visinu	150.—

Navedeni jugoslovenski standardi su obavezni i stupaju na snagu 1. aprila 1965.

JUS M.D1.020 — Industrijske dizalice. Podela u pogonske klase 1964.	250.—
JUS M.D1.021 — Industrijske dizalice. Nazivne nosivosti 1964.	250.—

JUS M.D1.022 — Industrijske dizalice. Visine dizanja ..... 1964.	100.—
JUS M.D1.023 — Industrijske dizalice. Radne brzine ..... 1964.	400.—
JUS M.D1.024 — Industrijske dizalice. Rasponi ..... 1964.	100.—
JUS M.D1.070 — Industrijske dizalice. Proračun užadi, bubenjeva i užnica. Opšte smer- nice ..... 1964.	200.—

Navedeni jugoslovenski standardi su obavezni, a stupaju na snagu 1. januara 1966.

Službeni list SFRJ br. 48/64 od 9. XII 1964.

JUS H.K8.102 — Metode ispitivanja lepkova na bazi elastomera. Određivanje hemijskog 1964. sastava i fizikalno-hemijskih osobina lepkova	250.—
--	-------

Ovaj jugoslovenski standard je obavezan, a stupio je na snagu 1. aprila 1965.

JUS H.M8.101 — Metode određivanja tragova bakra, mangana i gvožđa, (Cu, Mn i Fe) 1964. u pomoćnim sredstvima za proizvodnju gume	200.—
JUS H.M3.101 — Pomoćna sredstva za gumu. Smeđi faktis ..... 1964.	200.—

Ovi jugoslovenski standardi se primenjuju od 1. aprila 1965.

Izdavač: Jugoslovenski zavod za standardizaciju — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-171, lokal 002 —
Odgovorni urednik: inž. Slavoljub Vitorović. — Distribucija preko izdavačkog preduzeća »Naučna knjiga« — Beograd,
Knez Mihailova 40, pošt. fah 690. — tel. br. 625-485 — Cena pojedinom primerku din. 300. — Godišnja pretplata
din. 2 400. Pretplatu slati neposredno na naznačenu adresu distributora ili na tek. rač. kod. N. B.

101-11
br. 1-297

41

428/1965

700013666,4

COBISS 0